

4

Fast ersättning till
akutsjukhusen med
anledning av pågående
pandemi (Covid-19)

HSN 2020-1883

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Sofia Petersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-03-19

HSN 2020-1883

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Fast ersättning till akutsjukhusen med anledning av pågående pandemi (Covid-19), april – juni 2021

Ärendebeskrivning

En förlängd tidsperiod med fast ersättning föreslås att gälla från 1 april till 30 juni 2021 för de regionägda akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus, samt det upphandlade avtalet med Capio S:t Görans sjukhus med anledning av covid-19 pandemin.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. En förlängd tidsperiod med fast ersättning föreslås gälla 1 april till 30 juni 2021 för de regionägda akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus, samt det upphandlade avtalet med Capio S:t Görans sjukhus.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att förlänga tidsperioden med fast ersättning för ovanstående akutsjukhus.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Den pågående pandemin har påverkat akutsjukhusens verksamheter på många sätt. Stora delar av den elektiva vården har i omgångar stängts ner för att den akuta och imperativa vården ska kunna upprätthållas. Mot bakgrund av den uppkomna situationen fattade hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, på delegation av hälso- och

sjukvårdsnämnden, den 26 mars 2020 beslut (HSN 2020-0488) om att akutsjukhusen (Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Södertälje sjukhus, S:t Eriks ögonsjukhus och Capio S:t Görans sjukhus) skulle erhålla fast ersättning under perioden mars till och med maj år 2020. Beslutet förlängdes sedan i hälso- och sjukvårdsnämnden den 26 maj 2020 (HSN 2020-0488) till att även gälla perioden juni till och med september år 2020. Ett nytt beslut fattades sedan i hälso- och sjukvårdsnämnden den 24 september 2020 (HSN 2020-1151) om att förlänga den fasta ersättning för resten av året samt att även januari och februari år 2020 anslagsfinansierades retroaktivt. Detta beslut innebar att akutsjukhusen blev anslagsfinansierade hela år 2020. Ytterligare beslut togs den 26 januari 2021 (HSN 2020-1883) om att förlänga den fasta ersättningen under perioden 1 januari till 31 mars 2021.

Skälet till besluten var framförallt att befintlig ersättningsmodell inte till fullo lämpar sig för den krissituation som pandemin har medfört med krav på omfattande omställning och kapacitetsuppbyggnad. Vidare genererade inte covid-19-vården under år 2020 någon DRG-ersättning och därmed inte någon produktionsrelaterad ersättning. Den produktionsrelaterade ersättningen utgör enligt gällande avtal 40 procent av totalersättningen för de regionägda sjukhusen, och 96,5 procent av totalersättningen för Capio S:t Görans sjukhus. Akutsjukhusen i egenregi erhåller därutöver uppdragsrelaterad ersättning (54 procent), målrelaterad ersättning (5 procent) och utvecklingsrelaterad ersättning (1 procent). Avtalet med Capio S:t Görans sjukhus omfattar utöver produktionsrelaterad ersättning även målrelaterad ersättning (3,5 procent).

Överväganden

Då den tredje vågen av pandemin nu tar fart och prognoser visar att akutsjukhusen kommer att vara kraftigt påverkade av pandemin även fortsatt under våren år 2021 föreslås att akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Södertälje sjukhus och Capio S:t Görans sjukhus även under perioden 1 april till 30 juni erhåller fast ersättning. Den fasta ersättningen utgörs av månatlig utbetalning av sjukhusavtalets totalersättning i 12-delar. Med totalersättning avses avtalets värde vid 100 procent produktion och full målrelaterad ersättning. För reglering av överproduktion på årsbasis tillämpas, om inget annat överenskommit mellan parterna, ordinarie avtalsvillkor, vilket innebär att överproduktion stäms av i slutet av året och produktion mellan 100 och 104 procent av målvolymer ersätts med 40 procent av DRG-poängpriset. För produktion över 104 procent av målvolymer ingår ingen ersättning. Vid produktion över 104 procent har förvaltningen möjlighet att överenskomma med respektive sjukhus om tilläggsbeställning.

Förslaget innefattar inte S:t Eriks ögonsjukhus eftersom sjukhuset inte omhändertar covid-19 patienter och därmed inte påverkas av pandemin i samma utsträckning som övriga akutsjukhus.

Förslaget om förlängning av fast ersättning till akutsjukhusen grundas bland annat på att:

- Akutsjukhusen har behövt göra omfattande omställning av sin verksamhet och en del av det arbete som de utför under pandemin, såsom kapacitetsuppbyggnad och beredskap, ersätts inte inom ramen för befintlig ersättningsmodell.
- Behov av att skapa stabila förutsättningar för akutsjukhusen under pågående pandemi både vid omställning från och tillbaka till elektiv vårdproduktion.
- Akutsjukhusen har mycket begränsade möjligheter att arbeta med att mäta, rapportera och påverka resultat för kvalitetsindikatorer, miljöindikatorer respektive tillgänglighet.
- Arbetet med projekt inom ramen för utvecklingsuppdrag för akutsjukhusen i egenregi har fått anstå under pandemin, vilket akutsjukhusen inte har haft möjlighet att påverka.

I och med att akutsjukhusen föreslås ersättas med 12-delar även under april till juni så gäller fortsatt samma ersättningsmodell som har varit under hela pandemin.

I sjukhusavtalen finns krav på tillgänglighet och uppfyllande av vårdgarantin. I de fall vårdgarantin inte kan hållas utgår viten för akutsjukhusen. Det är även överenskommet att om en patient vänder sig till beställarens vårdgarantikansli och erhåller vård enligt deras försorg ska vårdgivaren påföras den faktiska kostnaden för den vården. Förvaltningen föreslår att dessa avtalskrav inte tillämpas under år 2021.

I samverkan med akutsjukhusen kommer förvaltningen utvärdera hur pandemin påverkar utfallet för kvalitets- och miljöindikatorerna under 2021. Utgångspunkten är att ett försämrat utfall som inte kunnat undvikas till följd av pandemin inte ska påverka sjukhusens målrelaterade ersättning. Även arbetet med projekt inom ramen för utvecklingsuppdrag för akutsjukhusen i egenregi har fått anstå under pandemin, vilket akutsjukhusen inte har haft möjlighet att påverka. Dialog kommer föras med sjukhusen om när under året utvecklingsuppdragen kan återupptas.

Snittviktsglidning, restriktion på 3 procent för de regionägda akutsjukhusen och 0,5 procent för Capiro S:t Görans sjukhus, tas bort under samma tidsperiod som beslutet om fast ersättning gäller.

Vid avstämning av helårsproduktion för respektive sjukhus tillämpas en periodiseringskurva som baseras på historisk produktion. I de fall sjukhuset historiskt inte har producerat över 50 procent av överenskommen målvolymer per kalenderår under januari till juni så innebär periodiseringen att det, vid uppföljning av helårsproduktion, görs ett antagande om att producerad volym under januari till juni år 2021 uppgår till minst 50 procent av överenskommen målvolymer (oaktat faktiskt produktion under samma period). Detta innebär att sjukhusen, även efter helårsavstämning, garanteras ersättning som motsvarar totalt 50 procent av totalersättningen under det första halvåret. Om beslutet om fast ersättning förlängs tillämpas samma princip.

Då fast ersättning inte skapar samma tydliga ekonomiska incitament för produktion som rörlig ersättning är det av stor vikt att återgå till ordinarie ersättningsmodell så snart som trycket på vården och antalet covid-19 patienter minskar.

Ekonomiska konsekvenser

Den fasta ersättningen (anslagsfinansieringen) till akutsjukhusen under 1 april till 30 juni 2021 motsvarar 25 procent av sjukhusens totalersättning 2021. Med totalersättning avses avtalets värde vid 100 procent produktion och full målrelaterad ersättning.

Förslaget att vite för bristande tillgänglighet och att kostnaden för patienter som vänder sig till beställarens vårdgarantikansli och erhåller vård enligt deras försorg inte belastar akutsjukhusen under år 2021 innebär en kostnad för hälso- och sjukvårdsnämnden. Omfattningen av denna kostnad är svårbedömd i nuläget.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget skapar förutsättning till bibehållen patientsäkerhet under pandemin.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget väntas få oförändrade eller positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Föreslagets beslut medför inga konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget väntas få positiva administrativa konsekvenser för sjukhusen då det underlättar fakturering.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-03-19

HSN 2020-1883

Johan Bratt
T.f. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-03-19